

La Veu de Tortosa

SETMANARI REGIONALISTE

Any 2.^{on}

Tortosa, 4 Novembre de 1900

Núm. 49

HONOR A QUEROL

Ara que tant se parla de nostre eminent paysà Agustí Querol; en aquets moments en que molts dels artistes y admiradors del Art, busquen en les daurades pàgines de la escultura moderna perfils y detalls; avuy que per enveja ó males passions se discuteix aquest ó aquell nom ab la vulgaritat del crítich previngut ó apassionat..... avuy es quan mes atenció deu pararse en aqueix moviment artistic, calfat, segons pareix, per un esperit de germanor y justicia, fins ara massa discutida per una comptada conlloga de reptils verinosos, á qui l' Art no 'ls hi deu res; puig que artistes ó ambulants, creixen com les rumigueres, degut, mes que al seu talent, al seu despit y á sa continua xarrameca.

¡N' hi ha tants que per llur atreviment s' enlayren!...

Tota comparació resulta sempre odiosa, però no ho deu esser quan aquesta comparació 's fá pera millorar lo sentit d' una oposició ridícula y desatentada.

Shakespeare d-ya: *Lo temple del art es tan gran que 'n ell hi caben tots los artistes.*

Servintnos de basa aquest axioma, avuy mes que may ens sentim ab ganes de particularisar, y siga aixó. dit en gracia del entusiasme que sentim per les Belles Arts en general y en particular pels dos genis que com á heraldos de la escultura moderna son admirats ab respecte per les mateixes glories contemporànies del mon.

Querol y Benlliure ó Benlliure y Querol son avuy discutits d' una manera tan apassionada y ab un' argumentació tan poch sòlida, que mes que á les obres d' aquestos dos artistes sembla que 's discuteixin los mèrits personals de cada hù d' aquestos dos héroes que per idéntica escola aixecaren de la fossa aquell esperit grech que 'n llurs dies enlayrá á les alsades supremes del art models que se imitarán sempre, no encar per son rigorós classicisme, sino porque llurs obres representen la realitat artística tan

perfectament idealisada en tots los afectes mes purs, patriotichs y sentimentals.

Si busquéu vigorositat y valentia en les diferents formes plástiques de la escultura, lo mateix podém admirarles en les obres del artista tortosí que 'n les produccions del escultor valencià.

Si Benlliure té 'ls *Carros de Roma*, Querol té *La Tullia passant per damunt del cadavre de son pare*. Si Querol ha sapigut assabonar la tendresa y 'l sentiment en les figures del monument dels bombers de l' Habana, Benlliure ha comunicat, també, la plenitud de la vida al esperit de Gayerre per mitj d' aquella representació mística que l' enlayra á brassos dels angels mes enllá de la vida material.

Per aixó resulta de gran satisfacció y de ferma esperansa pera 'l pervindre aqueix noble pas dels artistes espanyols. Aquestos s' han apartat dels motllos miserables y raquitichs, fills de les mitjanies artístiques, pera 'ls quals les produccions del art no son més qu' una mercancia y sas obres solen cotisarse en los mercats al mateix nivell que 's cotisa lo paper moneda ó 'ls productes dels tres regnes de la naturalesa.

Si aquestos artistes volen seguir aquesta sendera, pitjór pera ells. Son nom no deixarà á la posteritat cap rastre glorios: la historia 'ls senyalará com á artistes comerciants, mentres qu' als nostres protagonistes en Benlliure, en Querol y altres que segueixen lo mateix criteri, 'ls enlayrará com se mereixen al temple de la gloria.

En corroboració del esperit de germanor qu' anima als artistes de debó reproduhim de *El Nacional de Madrid*:

«QUEROL

»Organizado por los escultores españoles muchos de ellos premiados en la actual Exposición de París, en los primeros dias del mes entrante se celebrará un banquete familiar y artistico para honrar al eminente compañero señor Querol y darle una prueba de gratitud por su brillante campaña y éxitos alcanzados como jurado, en dicho gran certámen.

La Comisión ruega á todos los artistas, sin excepción de los que se encuentran más distanciados por mezquinas diferencias de taller, asistan á dicho banquete, en el cual ban de tratarse asuntos de conveniencia general para la clase, iniciando á la vez un movimiento de fraternal unión entre los escultores españo'es que, á pesar de ser tan pocos, se hallan completamente desavenidos.

Tan hermosa idea, merece que la secunden nuestros artistas, ya que fueron premiados los 26 escultores que constituian la sección española; éxito no alcanzado por otra nación, y en el cual ha tomado parte muy principal el ilustre Querol, dejando en gallarda situación el prestigio de su Patria, cuyos intereses ha defendido con verdadera nobleza.

Tenemos entendido que en la lista de suscripción figuran ya los nombres de reputados artistas, y otros honrosamente conocidos en las letras, en la politica y en las armas».

De-prés d' aixó, ens ratifiquém en tot lo dit, al veurer realisades les aspiracions de nostra vida en benefici del Art y de la propia dignitat dels que tan maravellosament lo cultiven.

¡Gloria als artistes qu' aixis pensen!

¡Honor á Querol!

Francesch Mestre y Noè.
Tortosa, Novembre de 1900.

CRISIS INDUSTRIAL

A CATALUNYA

I

La crisis industrial que al present decanta irresistiblement á Catalunya á una reclusa en la renaixensa de sas forsas económicas, no es un fet aïslat, no es la resultant de causas fortuitas aparecudes en el mercat de tots els pobles, sino qu' es la manifestació d' obstacles tradicionals, es la sotragada que á cada cayguda de la politica espanyola dona la industria catalana, com pera marcar en la ritme de la Historia 'ls vicis de constitució del nostre Estat.

Aquesta veritat se ve palpant de sigles ensá. Cada floreiement de las arts industrials en el nostre poble, cau gelat per una ratxada de disposicions governamen-

tals impolítiques ó de empreses bojes, y es tant lo que influïxen unas y altres en el nostre treball, que al rodolar l' Estat pera període de decadencia, arrossega y malbarata tot el fruyt de nostras energías, tota la empena del nostre geni.

Cert es que, en tots los decadiments d' Espanya, las activitats econòmiques de Catalunya, resisteixen y lluytan per no enfonsarse en la comuna desgracia, mes també en un fet, que, tots els prodigis de vitalitat á la llerga son vensuts, y la industria catalana, enduta de capgirells cap á la ruína, se manté en ella una ó varias generacions, glatintse per la impossibilitat d' auar avant en el camí de la perfecció civilisadora.

Desde que s' uniren ab Ferrán y Isabel, la gran corona d' Aragó y la corona de Castella, ha suportat Catalunya duas grans crisis industrials, dos grans estroncaments en las fonts de riquesa del seu treball. La primera comensa á manifestarse á la segona meytat del sigle XVI, s' accentúa y s' fa més punyenta al finalisar aquella centuria, y persisteix durant tot el sigle XVII. La segona s' iniciá als comensaments del sigle XIX, s' agrava depressa, y dura tot el primer ters de aquest sigle. Aquesta segona cayguda, no te la trascendencia de la primera, y no perque allavoras no baixessim tan avall en la ruína, sinó perque 'l nivell de comparansa era un altre, y á darrers del sigle XVIII, tot y estant florents, no enllumenavam al mon ab els esplendors ab que Catalunya encana s' manifestava á primers del XVI.

El grau d' avans de la industria catalana al venir á Espanya Carles de Gant, era molt remarcable ab relació als pobles més civilisats, y extraordinariament superior relacionantlo ab els altres pobles espanyois. Aquest progrés de nostras arts mecánicas venia treballantse en la energia del nostre poble de tres sigles enllá, del temps de Pere IV, y aquesta successió de generacions de menestrals havia creat una tradició de procediments, que perfeccionant el producte 'l feya apte pera competir ab las manufacturas que escampavan Génova, Pisa y Venecia. A n' aquest esfort individual del treballador hi ajudava la organizació corporativa dels oficis, tan antiga á Catalunya, que 'ls permisos reals de constitució dels gremis de Barcelona portan mols d' ells la fetxa de 1257, mentres que 'ls gremis de Sevilla son del sigle XV, els de Toledo, XV y XVI, y els de Granada XVI y XVII. Ajudava també la creixensa de l' industria la má benefactora de las Corts catalanes, que en aquell tres senturias, no deixavan cada volta que es reunian de dictar sábias providencias econòmiques y reglaments pera las fábricas. Y finalment hi ajudavan també 'ls Municipis, y especialment nostre Concell Municipal barceloni, que en 1441 estableix un edifici propi pera l' «Halla ó llotja dels draps» destinat á mercat de panyos; dicta sovint ordenansas pera la fabricació, crea escrupulosos magistrats pera visurarla, y fa cremar al mitg de las plassas del Blat, (Angel), Sant Jaume, Llonja, y Pont den Campderá (Sant Agustí Vell), els géneros que sent dolents, podían menyspreuar l' industria nacional.

El poder legislatiu catalá, com hem indicat, protegía cuydadosament las arts industrials de la nostra terra, que al seu bon sentit no s' escapava que la industria y els avensos materials precedeixen als polítichs, y una nació que es vensuda en el terreny económich, no pot esperar gayres victorias en el polítich. Per aixó, las Corts de Barcelona, de 1422, proibiren l' intro-

ducció á Catalunya de robas extangeras, de llana, seda, y tot altre teixit d' or ó plata, y establiren, ademés, un reglament general pera la perfecció de las fabricas de de panyos, redactantlo els diputats y ohidors de la Generalitat, junt ab els prohoms dels pelayres teixidors y tintorers de Barcelona, Girona, Tortosa y Perpinyá.

Aquet esperit proteccionista de las Corts catalanas se revela á cada pas en las constitucions que aprovan. Aixís en las celebradas á Barcelona, en 1481, s' imposá un recárrech d' un 50 per cent *ad valorem* als artefactes y utensilis d' estany, coure, ferro, á tota mena de curtits, vestits fets y calsat, y se 'n imposá un altre als cotons filats estrangers, de deu sous per lliura catalana del valor y estimació d' aquells. En las Corts de Bascelona de 1522, s' aprová un reglament pera las fábricas que teixessin á la moda florentina, flamenca ó inglesa, lo que vé á manifestar el progués á que havían arribat las nostras manufacturas. Y en las Corts de Montsó de 1553 y 1585 s' ordená que 's carregués ab un dret d' 50 per cent *ad valorem*, las llanas cense teixir y las sedas en crú que 's volguessin exportar, sustrayentlas á la fabricació de Catalunya.

Aquesta sèrie de mides de bon govern, sumantse á la admirable de l' organizació corporativa y á l' activitat y esperit mercantil del nostre poble, y havían de produir, com produiren, la florida espréndida de nostra industria.

Testimonis d' ella en son las instruccions que s' enviavan ja en el sigle XIII als cónsuls catalans del Mediterrani, en las que 's troban tarifadas las estrofas de llana, com cadins, sarjas, panyos banyolenchs, granatas y sarjas, y las compras de ballesas y sagetas que per aquell temps ens feu en Joan I de Castella y la república de Venecia. En el sigle XIV, ens manifesta l' avens de las arts industrials, el saber que la ciutat de Perpinyá alashoras tenia matriculats 349 mestres llaners. Al arribar el sigle XV, tan important era l' exportació, qu' en 1424 els menestrals del Llenguadoc se queixaren al rey de Fransa de que la introducció de panyos catalans matava la seva industria. Un altre, finalment, dels testimonis del crédito de nostras fábricas en aquella época, es la introducció de panyos forasters que venian á rebre un cop de má del pelayre ó tintorer catalá. Aixó consta en una declaració de 1442, per la que s' eximeisen de drets d' entrada á n' aquets panyos.

Al mitjansar el sigle XVI, que fou el darrer esplet del desenrotllo económich de Catalunya, Barcelona tenia seixanta quatre cossos gremials d' arts industrials, y segons manifestava en Ferrán el Católich en 1510, la fabricació textil era «de lo principal y necessari en la ciutat de Barcelona, y en quinas obras s' hi ocupava gran part de sos habitants.» En las Corts de Barcelona de 1520 y en las de Montsó de 1547 hi ha declaracions semblants.

Fora de Barcelona la industria feyne java per tot. A Reus, unas Ordenansas municipals de mitjans del sigle XVI donan idea del trágic fabril del Camp de Tarragona, qu' embarcava á Salou els esperits de las sevas fascinas, y 'ls xamallots, brocats de plata y or, velluts y tafetans de las sevas senderas. A Olot se fabricavan panyos, ratinas, cardellats, bayetas y barrerinas. A Lleyda, guants; á Tortosa, pintas y fusos; y á Tarrassa, Sabadell, Vich y Moyá, panyos.

Aquesta industria catalana en tot el vigor de la seva producció, se guanyava ab

el tossut esfort del nostre poble, els mercats del Mediterrani, fins als últims recóns, y extenentse pel Atlántich duya la seva influencia á Canarias y Portugal, á Flandes y Inglaterra.

Peró aquesta industria, ab tota sa esbranzida, sucumbí en la crisis de la segona meytat del sigle XVI, de la que 'n parlarém en un altre article, y á la que doná peu el desgavellat sistema de la política d' Espanya.

Francesch Rodón.

(Del *Diar de Catalunya*).

La cayguda de la fulla

Vanse los arbres secant
al assecarse las fullas
y com un altiu gegant,
la tardor se va atansant
ab sa nuesa y despullas.

Y venen llergas vespradas
y se 'n va l' esprendit jorn,
y ab las fredas alenadas
las flors restan mustigadas
y la mort regna al entorn.

L' oreneta missatjera,
creuha 'l mar l' ala batent
com sageta que ix llaugera,
y 'l pinçá y la cadernera
cantan planys d' anyorament.

Lo color vert de la terra,
muda ab los groguenchs colors;
non trajo porta la serra
y pareix que 'l mon s' enterra
baix una alfombra d' mort.

La brunzenta mastralada
que baixa de 'ls mons vehins,
péla ufanosa brancada,
com la ferestra bandada
de mecreants serrahins,

Y en tant, la vella campana,
al lluny fa sentir sa veu
que ressona en la fossana,
tot embolcallant la plana
los borrellons de la neu.

Y la torra ab son turbant,
y 'l pont ab sos caramells,
y los aucells piulejant,
y la campana brandant,
y prop de la llar los vells.

Jorns d' Octubre, que vos feren
tan tristos com mas cançons,
veniu, que també 's perderen
com tas fullas que caygueren,
mas rosadas il-lusions.

Jaume Novellas de Molins.

LA COMEDIA

Ara repetirán en el teatro nacional son conegut repertori las mateixas companyias que tan éxit tingueren en la anterior temporada.

Allavoras després den Cánovas, l' Azcárraga; y després del Azcárraga en Sagasta; y ab Sagasta, la perdna de un Imperi colonial; y després den Sagasta tota aqueixa regeneració que acabém de patir.

Ara som altra vegada al Azcárraga.

Després, quan haguem arreglat el casament, un dia el general tornarà á veure á la Reyna y á llavoras podra repetirse altra vegada una escena que no s' ha oblidat á Barcelona.

Sa Majestat va retrobre allavors al general, varies coses que no anavan be, varias cosas negras, *gloriosas* del temps del *gran estadista*: la campanya negra de Montjuich, las barbaritats de Cuba y la mala y corrupuda administració pública.

Ara no tenim guerra de Cuba, ni presos á Montjuich, però continuem tenint corrupuda administració, administració podrida, que sols el poder de Azcárraga no millorarà segurament. Quan s' hagi acabat la interinitat, el ministeri casament podrà caure per iguals acusacions.

Mort el govern Azcárraga, vindrà la *troupe* Sagasta á repetir la mateixa tragedia.

Després de perdudes las colonias, després de la fogurada de la generació, torném á trobarnos en l' estat normal, regint el país el cicle d' homes que l' han perdut, continuant el mateix camí y preparant novas pérduas y desgracias.

Endavant, endavant. Que segueixi la comedia; poden los cómichs continuar, mentres el públich els suportí. Però un dia ó altre té devenir el desenllás.

Mentres esperém saber si será cómich ó será trágich, diguém com diuhen els francesos;

Il rirá bien qui rira le dernier.

LA DAMA DEL RAT PENAT

Allá baix al plá
un llorer hi havia;
sota del llorer,
bona y adormida,
una dama jan
sobre una catifa;
la catifa es d' or
y de seda fina;
la dama es un cel
d' hermosa y bonica.
¡Ay, si ella volgués,
jo la vetllaría
de dia y de nit,
de nit y de dia!

Mes un Rat Penat
que sempre la mira,
prop de ella s' está,
y en ella s' encisa,
sens móurers de nit,
de nit ni de dia.

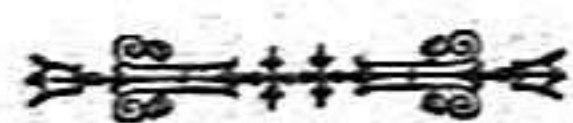
—Senyor Rat Penat.
per Deu, ¿no 'm deria
si es morta la dama
que mon cor admira?
Morta diuhen qu' es,
mes jo la crech viva.

—No n' es morta, no,
sols está dormida.

Ja 's despertará
quan vinga lo dia,

¡quan l' hora n' arribe, quan l' hora ne sone;
quan l' hora ne sia.

Victor Balaguer.

S' arrenda tot aquest espay.

Al llegir nostre setmanari, recordin nostres lectors que, suspeses les garanties, estém subjectes á la previa censura militar.

CRÓNICA REGIONALISTA

AL EXTRANJER

Inglaterra.—Lo resultat de les darreres eleccions pera la constitució del Parlament británich, ha segut un verdaderament triomf pera 'ls partidaris de les idees autonòmiques en los territoris de Irlanda y Gales: aquella antigua nació ha elegit vuytanta dos diputats adictes á la causa de la lliberació de sa verdadera patria; y Gales portará á la Cambra trenta representants nacionalites disposats á treballar per la llengua, costums, historia, tradicions é independència de son país, que tant poch s' avé ab la dominació inglesa.

Fransa.—Ab motiu de la arribada á Marsella del President de la República del Transvaal, Mr. Kruger, s' agita la idea de ferli una rebuda aparatosa. Lo municipi de Marsella s' abstinirá per no moure conflictes internacionals. Pró 'ls nacionalistes de Paris, que de un any ensá han abquirit gran importancia y tenen nombrosa representació dintre del municipi parisech, fans grans preparatius pera que l' acte rebre á en Kruger resulte una manifestació de simpatia á favor dels boers.

Transvaal.—La poderosa y superba Inglaterra que creya y anunciava que havia tocat á son terme la guerra del Transvaal, va sufrint de cada dia descalabros de consideració. Lo general Matheu ha tingut vora de Mafeking dos ensopegades ab les tropes boers y en les dos ha sigut derrotat. Lo general French ha sostingut entre Carolina y Bethel algunes escaramuses, en quines ha tingut algunes pérdues de consideració. Desde que 'ls exércits surafricanos han adoptat lo sistema de guerrilles, que van obtenint ventatjes positives de sos contraris, tenintse ja com á segur que conseguirán tenir á ratlla á les tropes britániques, mentres intervenen les nacions europees á favor de la pau, que segurament vé á negociar lo President Kruger.

Xina.—Dos tendencias se notan entre les diferents nacions que tenen interesos á Xina: les dos tendencias son consecuencia del egoisme de cada una d' elles.

En una d' aquestes cróniques deyam, ja fa temps, al decretar Rusia treure de Pekin les seues tropes, que semblava jugar ab dos cartes: ara 's fa públich que entre aquella nació y 'l celest Imperi hi ha un tractat de pau, quines condicions no 's coneixin encara, pero que segurament deuen referirse als territoris de la Mandxuria.

Alemania y Inglaterra s' en han adonat del paper representant per Russia y s' han avingut baix la base de la conservació íntegra del territori xino, comprometentse á no apoyar disgregacions de cap mena, pero trovantse conformes en exigir una y altra importants concessions comercials y mirant abdos de reull la riquíssima vall del Yan-Tsé ab tan interés cobdiciada.

Los Estats Units que s' han convenut de que á Xina no poden fer més que per-

drehi. distrayen forses que 'ls son de necessitat á les isles filipines, no han acceptat la base tercera del conveni anglo-germànic, quedantse en una actitud expectant davant dels aconteixements que podrien desenrotllarse entre Rússia, que ja s'ha donat oficiosament per ressentida, y les nacions britànica y alemanya que també oficiosament s'han apressat á donarli explicacions, més ó menos satisfactories, de les quals resulta que Rússia podrà conservar los ferro-carrils de Yang-Tsun á Chahai-Kouan y 'l del Nort de Viceou-Chouang, així com també construirne de nou en tot lo territori de la Mandxuria.

De tot lo que s' dedueix que les relacions no son tan cordials com los seus interessos demanan entre les potencies, y que li ha de ser relativament fàcil al Virey Li-Hun-Chang aprofitar aquesta ocasió pera fer una pau no desastrosa pera Xina.

A BASCONIA

—Lo partit antonomista de les provincies vascongades té resolt en les próximes eleccions pera diputats provincials presentar candidatura en los districtes de Marquina, Durango y Valmaseda. Aixó dona bona idea del progrés que allí hi han fet les idees regionalistes; lo sol acort de presentarse á la lluyta indica que no son escasses les forses ab que contan.

—S'ha firmat lo conveni de concert económic entre l'Estat y 'ls representants de les diputacions vasco-navarres.

A CATALUNYA

—Lo diumenge degué celebrar Concell General la «Unió Catalanista», prometent revestir importància, ateses les especials circumstancies per que atravesa 'l catalanisme á la provincia de Barcelona.

—Está proxim á publicarse un tomet de poesís ab lo renom de *Brins y Brots*, originals de nostre company de causa, en Pau Badía Homs.

—S' anuncia pera primer d' any la aparició á Badalona d' un periódich catalá que durá per títol *Diari de Badalona*.

—Prompte s' posará á la venda lo *Calendari Catalá* de Sant Jordi, quin bloch, fet en petit, compendrà efemérides importants de la Historia de Catalunya, poesies dels millors autors catalans, anécdotes, endevinalles y altres passatemps.

—S' han publicat: la comedia en dos actes *Obediència cega*, original de D. Joseph de Argila y Font; la en un acte *Qui no critica do es valent*, de D. Joseph Alcoverro y Carós; y 'l monólech trágich *L' Usurer* de que n' es autor nostre company y col·laborador en Santiago Beleta y Gassull.

—Lo divendres celebrá sessió 'l «Centre Excursionista de Catalunya», llegintshi 'ls treballs: *Excursió*,—*De la Junquera á les masies de Riujmajor*, per D. Joaquim de Gispert. *Folk-lore Catalá*.—*Un Dijous Sant á Sant Esteve de Cas* per D. Cels Gomis.

—Lo «Fayans Catalá» ha posat á la venda una colecció de tarjetes postals titulades «Catalunya» les quals contenen un sagell de Sant Jordi y un dibuix degut al senyor Pous Palau.

—La impremta «La Catalana» publica un magnífich calendari pera 1901, quina tarja conté Sant Jordi en relleu, imitació á plata oxidada, y l' escut de Catalunya imitant á metal: lo conjunt resulta molt artístich y de mart carcat caracter catalanista.

—La junta directiva de la secció de ciencies, carreres especials y belles arts del

«Centre esco'ar catalanista», acordá en sa darrera reunió ampliar fins al dia 1er de Decembre lo plasso de presentació de treballs pera 'l concurs científich y artístich que té anunciat; fer coincidir l'acte de distribució de premis ab la imaginació del curs en la primera quinzena de Janer y concedir un premi al millor treball artístich y un altre al millor treball científich, en comte de un sol premi al millor treball científich ó artístich.

—Ha mort l' entusiasta regionalista y federal de tota la vida D. Odon Martí y Grau. Era un dels mes favorosos aymanys de la terra catalana, que seguí ab los seus companys del «Centre Excursionista», y havia representat en les Corts lo districte del Vendrell.

Ab ell pert un bon defensor lo regionalisme catalá.

SECCIÓ RELIGIOSA

SANTS DE LA SETMANA

Diumenge, dia 4, San Carlos Borromeo. —Dilluns, 5, San Zacarias.—Dimars, 6, (*Abans † en lo bisbat de Barcelona*). San Sever.—Dimecres, 7, San Florenci.—Dijous, 8, Los quatre Sants germans.—Divendres, 9, San Teodoro.—Dissapte, 10, San Andreu Avelí.

NOTICIES

Lo dilluns al cap-vespre va arribar en l' exprés á n' aquesta ciutat nostre venerable Prelat, l' Ilm. Sr. Dr. D. Pere Rocamora y Garcia, de regrés de la Santa Visita Pastoral pels pobles de la Plana.

Rebi S. E. I. nostra coral benvinguda.

Se troba malalt á Barcelona nostre amic y paysá, lo pintor D. Joseph Dolz, á qui desitjem una prompta milloria.

Com anunciarem, lo dimecres, se celebraren Misses resades en la Iglesia de Nostra Senyora del Roser, aplicades en sufragi de l' ánima de la virtuosa senyora donya Sofia Gimenez y Monner, esposa de nostre estimat amic D. Juan Mestre y Noé.

La nombrosa concurrència de fidels que va assistirhi es una proba de les bellíssimes cualitats qu' adornaven á la finada y de les moltes simpaties que tenen á nostra ciutat l' apreciable familia dels senyors Mestre y Gimenez, á qui reiterem novament nostre mes sentit condol.

Segons noticies particulars, los artistes de Madrid están organisant un convit en honor de nostre molt benvolgut amic, l' eminent escultor tortosí D. Agustí Querol.

Com en aquest mateix número doném compte dels preparatius que s' fan ab aquest objecte, ens limitém, per' avuy, en lo apuntat y en donar nostra mes coral enhorabona al amic de la infantesa, al patrici il·lustre, al artista genial, quin nom es conegut per tot lo mon.

Nostre estimat confrare *El Eco de la fusión* se queixa de que fa dies no reb la visita de LA VEU DE TORTOSA.

Las queixas s' han fet presents als encarregats de la repartició y creyém qu' aquesta falta involuntaria quedara degudament subsanada.

Lo Concell d' Administració del Banch d' Espanya ha acordat establir, entre altres, una sucursal á nostra ciutat.

Ens alegraria molt la realització d' aquesta millora.

Gracies al interés y gestions del actiu Ajudant d' obres públiques nostre benvolgut amic D. Reynaldo Brea s' está recomponent la carratera de Gandesa ahont hi treballen un centenar de penons.

La Cambra Agrícola ha fet pública, també, una carta del Director General senyor Alzola manifestant haver concedit á la jefatura d' obres d' aquesta provincia un augment de consignació de catorse mil cinchcentes pessetes pera la recomposició de la carratera de Castelló á Tarragona en lo trayecte compres entre 'ls kilometros 123 al 140.

Tots los dies d' aquest mes se celebrará al altar mayor de Sant Blay una Missa resada en sufragi de l' ánima del que 'n vida fou nostre respectable amic D. Felip Tallada y Bages (Q. A. C. S.).

L' apreciable familia del finat agrahirán á sos amichs y coneguts l' assistència á algun de aquestos actes piadosos.

Lo dilluns morí á aquesta ciutat lo jove Carlos Marqués, á quin enterro assistiren varios de sos companys del Orfeo Catalá *La tortosina* lluhint en sos caps la tipica barretina roja, seguits de la banda de música *Lira Dertosense*

(A. C. S.)

Del dia 6 al 15 del mes actual tindrà lloch un' altra tanda d' Exercicis espirituals pera los Senyors Sacerdots á la Casa de Sant Joseph.

Los que desitjen assistirhi se servirán passar nota á la Secretaria de Cambra d' aquest Bisbat, ab l' objecte de reservarlos habitació.

Degut, sens dupte, á la paralisació de les imprentes de Reus, ab motiu de les diferencies qu' existeixen entre 'ls amos y 'ls tipógrafos d' aquella ciutat, en tota aquesta setmana no ha aparegut per nostra redacció nostre benvolgut confrare *Lo Somatent*.

A les set de la nit d' abans d' ahir lo nunci posá en coneixement del poble lo telegrama rebut en aquesta Alcaldia del senyor Ministre de la Governació suspent les garantíes constitucionals per tota Espanya.

Hem sigut invitats á la reunió que s' farà avuy á Palma de Mallorca convocada per les autoritats civils y eclesiástiques, pera tractar de la erecció del monument á En Ramon Llull.

Sentim haverla rebut tan tart, puig no 'ns ha donat temps á nombrar á Palma un representant de nostre setmanari. Malgrat aixó, LA VEU DE TORTOSA ofereix la seva adhesió y desinteressat concurs.

Per ordre gubernativa ha sigut tancat lo Casino carliste de Tortosa y suspesa la publicació de nostres volguts confreres locals *El Correo de Tortosa*, carliste y *El Estandarte Católico*, integriste.

La prohibició d' aquest últim ha sigut molt comentada, per quant tothom sab la guerra destemplada y la falta de germanor que hi hagut sempre entre integristes y carlistes.

Sentim la desaparició de nostres companys en la premsa.